

Lekcja o Polskim Patriotyzmie

▶ Cele nauczania

Uczestnicy będą:

- wiedzieć, jakie cechy może mieć patriota,
- wiedzieć w jaki sposób różnorodne pochodzenie i cechy nie wykluczają miłości do Polski,
- rozumieć, istniejące w ludzkich głowach stereotypy i ich wpływ na nasze wyobrażenie o Patriotyzmie,
- bardziej świadomi różnorodności polskiego społeczeństwa i osób które czuły się polskimi Patriotami.

▶ Przegląd lekcji

- przedstawienie cech polskich Patriotów
- ćwiczenie wyobrażenia sobie krótkich życiorysów osób z kart z cechami
- porównanie wyobrażeń z opisami polskich bohaterów
- poszukiwanie przyczyn rozbieżności między wyobrażeniami a prawdziwymi osobami
- zadanie domowe.

▶ Metody pracy

- praca w małych grupach (3-4 osoby)
- praca w grupie,
- dyskusja.

▶ Materiały metodyczne

- Materiał pomocniczy nr 1: Cechy Polaka Patrioty
- Materiał pomocniczy nr 2: Opis bohaterów

▶ Potrzebne materiały

- arkusze papieru flipchart i markery
- papier A4
- prezentacja multimedialna ze zdjęciami bohaterów
- wydrukowane Załączniki: Materiał pomocniczy 1., Materiał pomocniczy nr 2.
- Plansze edukacyjne prezentujące bohaterów dostępne na www.up-date.org.pl

▶ Zadania do wykonania przed lekcją

- Wydrukuj kartki z opisem cech Polskiego Patrioty (Materiał pomocniczy 1) w tylu egzemplarzach na ile grup chcesz podzielić klasę (plus 1 egzemplarz) i potnij je
- Wydrukuj kartki z Opiszem Bohaterów (Materiał Pomocniczy 2) jeden raz i potnij je
- wydrukuj kartki z napisem: Polski Patriot, Nie Polski Patriot i Trudno Powiedzieć
- przygotuj pętle z taśmy papierowej do przyczepiania kartek na ścianie albo przygotuj bluetac do przyklejania kartek do ściany

▶ Długość lekcji: 45 minut.

Plan lekcji:

Wzbudzenie zainteresowania tematem

› Wprowadzenie (10 minut)

1. Przywitaj uczniów i powiedz że dziś będziesz chciał/a porozmawiać z nimi o patriotyzmie
2. Chciałbym/abym teraz podzielić Was w grupy abyście w nich mogli przyjrzeć się zaproponowanym przeze mnie kartkom z opisami cech patrioty i wybrali te które Waszym zdaniem pasują i nie pasują do opisu Polskiego Patrioty.
3. Podziel uczniów w grupy po 3 -4 osoby w grupie przy pomocy odliczania.
4. Rozdaj każdej grupie po komplecie Kart z Opisami cech Polskiego Patrioty.
5. Powiedz: Każda z grup dostała komplet 12 cech które mogą ale nie muszą dotyczyć osoby, którą uważalibyście za Polskiego Patriotę. Podzielcie je na trzy grupy: 1. Te, które opisują cechy Polskiego Patrioty, 2. Te, które nie opisują cech Polskiego Patrioty i 3. Te, co do których ciężko Wam powiedzieć czy pasują do którejś z kategorii.
6. W trakcie kiedy grupy będą pracować nad podzieleniem cech na 3 kategorie przyklej w 3 częściach Sali 3 kartki z wydrukowanymi napisami: Polski Patriotą; Nie Polski Patriotą; Trudno powiedzieć.
7. Poproś aby uczniowie przykleili odpowiednie kartki z cechami pod wybranymi przez swoją grupę kategoriami.
8. Powiedz: „Różni ludzie mają różną wizję bycia Patriotą. Czasem wydaje nam się że jakaś cecha na pewno wyklucza kogoś z bycia Polakiem czy Polskim Patriotą....
{Jeśli nie są zgodni co do podziału: „Zobaczcie że wy też nie jesteście zgodni co do wszystkich cech”}
{Jeśli są zgodni ale odrzucili część cech: „Zobaczcie że uważacie że część tych cech nie pasuje do obrazu Polskiego Patrioty}
... A te wszystkie cechy dotyczą osób które uważały się za Polskich Patriotów i swoimi czynami przyczyniły do obrony Polski albo do rozwoju gospodarczego, kulturalnego lub społecznego naszego kraju.”

Wersja alternatywna:

1. Powiedz: „Bardzo chciałbym/abym żebyście zastanowili się nad tym, co to znaczy być Patriotą”
2. *Poproś aby uczniowie podawali Ci cechy prawdziwego Patrioty i zapisuj je na zielono na Flipcharcie.*
3. *Po chwili zapytaj o którąś z cech, które są wymienione w naszej lekcji w „Materiał Pomocniczy nr 1” czy grupa widzi że to mogłaby być cecha Polskiego Patrioty. Jeśli grupa się zgodzi zapisz ją na zielono, jeśli nie zapisz ją od dołu na kartce flipchartowej przy użyciu czerwonego mazaka.*
4. *Po zebraniu pomysłów i dodaniu tylu cech by przynajmniej 6 z „Materiał pomocniczy nr 1” pojawiło się na flipcharcie powiedz: „Różni ludzie mają różną wizję bycia Patriotą. Czasem wydaje nam się że jakaś cecha na pewno wyklucza kogoś z bycia Polakiem czy Polskim Patriotą. A te wszystkie cechy dotyczą osób, które uważały się za Polskich Patriotów i swoimi czynami przyczyniły do obrony Polski albo do rozwoju gospodarczego, kulturalnego lub społecznego naszego kraju.”*

Informacje do przekazania

▸ Aktywność grupowa i dyskusja (25 minut)

1. Przygotuj zestaw kartek z Materiału pomocniczego nr. 1 i kartki A4.
2. Pozostaw grupy takie jakimi były w pierwszym ćwiczeniu.
3. Powiedz: „Za chwilę wylosujecie sobie jedną osobę, jedną cechę która może charakteryzować Polskiego Patriotę. Waszym zadaniem będzie spróbować wyobrazić sobie kim taka osoba może być i czym zapisała się w Polskiej historii. Na stworzenie krótkiej historii na podstawie tego jednego zdania będziecie mieli 7 minut. To co mogę Wam powiedzieć na pewno to to, że te osoby bardzo uważały się za Polaków i zrobiły wiele dla rozwoju Polski i Polaków. Efekt Waszej pracy zapiszcie na kartce A4”
4. Pozwól przedstawicielom grup wylosować kartki. Daj grupom 7 minut na dyskusję i zapisanie pomysłów na kartce.
5. Jeśli chcesz potem pokazywać zdjęcia Polskich Patriotów z Materiału pomocniczego nr. 2 to przygotuj rzutnik i prezentację ze zdjęciami.
6. Po upływie czasu rozdaj grupom pasujące do wylosowanej przez nich kartki Opisy osób z Materiału pomocniczego nr. 2. Poproś aby porównali swoje wyobrażenie z tym co jest napisane w krótkich życiorysach wylosowanych przez grupy osób.
7. Powiedz do grup: „Za chwilę poproszę Was o zaprezentowanie krótko na forum tego co wypracowaliście i dostaliście w grupach. Zaczynicie proszę od Kategorii/cechy a potem krótko powiedzcie o tym jak wyobraziliście sobie tą osobę. Powiedzcie też czy było łatwo dopasować tą cechę do obrazu Polskiego Patrioty. Potem przeczytajcie kartkę z opisem osoby o której myślałem/am, kiedy dostaliście ode mnie opisy cech. Przedstawiciele reszty grup poproszę o to abyście słuchali bo na koniec poproszę Was o refleksje na temat tego co usłyszeliście.
8. W trakcie prezentacji przez grupę opisów osób możesz prezentować zdjęcia tych osób z planszy dołączonej do lekcji albo z Prezentacji multimedialnej.
9. Podziękuj grupom za prezentację efektów ich pracy.

Działania grupowe/praktyka

▸ Aktywność i dyskusja (7 minut)

1. Powiedz: „Przed chwilą słyszeliście o tym jak widzieliście Polskich patriotów i jakimi osobami z krwi i kości oni byli.”
2. Zapytaj skąd pojawiły się rozbieżności pomiędzy wyobrażeniami a faktami.
3. Zbierz odpowiedzi. Doceń wszystkie które szukają przyczyny.
4. Powiedz: „Przyczyny tych różnic tak jak powiedzieliście, mogą być różne. Na pewno jest tak że świat jest bardzo różnorodny i trudno sobie wyobrazić wszelkie możliwości jakie nam przynosi. Jest też tak, że myśląc o jakiejś kategorii ludzi (na przykład: Lekarz) widzimy pewien stereotyp, rysunek który zawiera najbardziej charakterystyczne cechy tej grupy, albo te cechy które my osobiście uważamy za charakterystyczne. Dziś spotkaliście swoje wyobrażenia z przykładami ludzi z których niektórzy są znani, o innych usłyszeliście po raz pierwszy. Polski Patriotyzm ma wiele twarzy i każda z nich zrobiła wiele dla tego, aby Polska istniała i rosła w siłę”

Osobiste doświadczenie

▸ Dyskusja (3 minut)

1. Powiedz: „Chciałem/am Was poprosić abyście po powrocie do domu porozmawiali z dziadkami, starszą sąsiadką, a może z rodzicami o tym jak oni rozumieją pojęcie Patrioty i zapytali czy znają jakiegoś nietypowego/mniej znanego/niezwykłego Polskiego Patriotę? Może to ktoś znany powszechnie a może to ktoś z Waszych bliskich kto zrobił coś, aby rozwijać Polskę i świat a czuł się Polakiem.
2. Dowiedzcie się o nim więcej i napiszcie o nim jedną stronę A4. Jeśli uda Wam się możecie dołączyć zdjęcie (ale jeśli to zdjęcie to rodzinna pamiątka to raczej zeskanujcie i wydrukujcie niżeli przynieście do szkoły). Z tych osób które uda Wam się odnaleźć i wybranych osób z naszej lekcji zrobimy wystawę o różnych obliczach Polskiego Patriotyzmu.”

Materiał pomocniczy nr 1

Cechy Polaka Patrioty

JEST KATOLIKIEM

JEST TATAREM

MA CZARNĄ SKÓRĘ

JEST ORMIANINEM

**JEST AMERYKAŃSKIM
FILMOWCEM**

JEST CYGANKĄ

**EKSPERYMENTUJE NA SOBIE
ABY RATOWAĆ INNYCH**

**WYBRAŁ POLSKĘ CHOĆ
URODZIŁ SIĘ W CHINACH**

JEST FEMINISTKĄ

**JEST AUTOREM WIERSZA
„LOKOMOTYWA”**

**KUPIŁ DLA POLSKI
PIERWSZY OKRĘT WOJENNY**

JEST MUZUŁMANINEM

Materiał Pomocniczy nr 2

Opis Bohaterów

Jest Katolikiem:

Jan Matejko (ur. 24 czerwca 1838 w Krakowie, zm. 1 listopada 1893 tamże) – polski malarz, twórca obrazów historycznych i batalistycznych, historiozof. Był autorem ponad trzystu obrazów olejnych oraz kilkuset rysunków i szkiców. Ojciec malarza, František Xaver Matějka (Matieyka), był Czechem, urodzonym w Roudnicy koło Hradca Králové jako syn chłopski. Przybył do Galicji w charakterze guwernera i nauczyciela muzyki. Jego matka była Protestantką.

Jest Tatarem:

Aleksander Sulkiwicz, właśc. Iskander Mirza Duzman Beg Sulkiwicz lub Hózman Mirza Sulkiwicz, pseud. Michał (ur. 8 grudnia 1867 w Skirsobolach Tatarskich, powiat kalwaryjski, Suwalszczyzna, zm. 18 września 1916 pod Sitowiczami nad Stochodem) – polski działacz socjalistyczny i niepodległościowy. Urodził się w rodzinie tatarskiej. Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Niepodległości z Mieczami.

Ma czarną Skórę:

August Agbola O’Brown, Augustine Agboola Browne lub August Agbola Browne, ps. „Ali” (ur. 22 lipca 1895 w Lagos, zm. 8 września 1976 w Londynie) – polski muzyk pochodzenia nigeryjskiego. Prawdopodobnie jedyny czarnoskóry uczestnik powstania warszawskiego.

Jest Ormianinem:

Jan Józef Ignacy Łukasiewicz (ur. 8 lub marca 1822 w Zadusznikach, zm. 7 stycznia 1882 w Chorkówce) – polski farmaceuta i przedsiębiorca, wynalazca lampy naftowej, pionier przemysłu naftowego w Europie, z zainteresowania chemik i fizyk; rewolucjonista i działacz niepodległościowy. Pochodził ze zubożałej rodziny szlacheckiej herbu Łada. Urodził się w szlacheckiej rodzinie inteligenckiej pochodzenia ormiańskiego.

Jest Amerykańskim Filmowcem:

Merian Caldwell Cooper (ur. 24 października 1893 w Jacksonville, zm. 21 kwietnia 1973 w San Diego) – amerykański filmowiec, reżyser i scenarzysta, a także generał brygadier Armii Stanów Zjednoczonych oraz podpułkownik pilot Wojska Polskiego, służący w lotnictwie polskim w latach 1919–1920 podczas wojny polsko-bolszewickiej, organizator Eskadry Kościuszkowskiej, ojciec Macieja Słomczyńskiego. Najpopularniejszym jego filmem był King Kong z 1933.

Jest Cyganką:

Papusza, właśc. Bronisława Wajs, z domu Zielińska (ur. 17 sierpnia 1908 w Sitańcu lub 10 maja 1910 w Lublinie, zm. 8 lutego 1987 w Inowrocławiu) – polska poetka wywodząca się z grupy etnicznej Polska Roma (polscy Romowie nizinni), pisząca w języku romskim.

Eksperymentuje na sobie żeby ratować innych:

Rudolf Stefan Jan Weigl, także Weigel (ur. 2 września 1883 w Przerowie, zm. 11 sierpnia 1957 w Zakopanem) – polski biolog, wynalazca pierwszej w świecie skutecznej szczepionki przeciw tyfusowi plamistemu który żywił na sobie zarażone tyfusem pchły aby sprawdzić skuteczność szczepionki, prekursor zastosowania owadów, głównie wszy odzieżowej jako zwierzęcia laboratoryjnego do hodowli zarazka tyfusu. Pochodzenia austriackiego.

Wybrał Polskę choć urodził się w Chinach:

Zdzisław Józef Czendefu urodzony jako **Chen Defu**; używał także nazwiska Bazyli Jan Charczeńko (ur. 15 maja 1892 w Dalian w Mandżurii, zm. w połowie lat 50 XX w. w Polsce) – polski powstaniec i żołnierz pochodzenia chińskiego. Szeregowy Wojska Polskiego. Uczestnik wojny rosyjsko-japońskiej, powstania wielkopolskiego i wojny polsko-bolszewickiej. Członek Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”.

Jest Feministką:

Irena Krzywicka z domu Goldberg (ur. 28 maja 1899 w Jenisiejsku, zm. 12 lipca 1994 w Bures-sur-Yvette) – polska feministka, pisarka, publicystka i tłumaczka, propagatorka świadomego macierzyństwa, antykoncepcji i edukacji seksualnej. Urodziła się w spolonizowanej rodzinie żydowskiej.

Jest autorem wiersza „Lokomotywa”:

Julian Tuwim (ur. 13 września 1894 w Łodzi, zm. 27 grudnia 1953 w Zakopanem) – polski poeta żydowskiego pochodzenia, pisarz, autor wodewili, skeczy, librett operetkowych i tekstów piosenek; jeden z najpopularniejszych poetów dwudziestolecia międzywojennego. Współzałożyciel kabaretu literackiego „Pod Picadorem” i grupy poetyckiej „Skamander”. Bliski współpracownik tygodnika „Wiadomości Literackie”. Tłumacz poezji rosyjskiej, francuskiej, niemieckiej oraz łacińskiej. Brat polskiej literatki i tłumaczki Ireny Tuwim, kuzyn aktora kabaretowego i piosenkarza Kazimierza „Lopka” Krukowskiego. Jego bratem stryjecznym był aktor Włodzimierz Boruński. Podpisywał się ponad czterdziestoma pseudonimami m.in. Oldlen, Tuvim, Schyzio Frenik, Jan Wim, Pikador.

Kupił dla Polski pierwszy okręt wojenny:

Józef Michał Hubert Unrug (ur. 7 października 1884 w Brandenburg an der Havel jako Joseph Michael Hubert von Unruh, zm. 28 lutego 1973 w Lailly-en-Val) – polski admirał pochodzenia niemieckiego, który dowodził Marynarką Wojenną i morski oficer pokładowy okrętów podwodnych. Kupił w Hamburgu na własne nazwisko pierwszy polski okręt wojenny – ORP „Pomorzanin” ponieważ Niemcy nie chcieli sprzedać Polsce tego okrętu. Został pierwszym kierownikiem Urzędu Hydrograficznego w Gdańsku.

Jest Muzułmaninem:

Veli bek Jedigar, właśc. Jedigaroff, ps. „Damazy” (ur. 31 października 1897, zm. 13 grudnia 1971) – azerski oficer, pułkownik dyplomowany Wojska Polskiego i Armii Krajowej. muzulmanin.